

Rok XI
Nr. 238

ABC

P R

Warszawa,
czwartek 20 sierpnia 1936 r.10
GROSZYNIEMIECZYNIA
CODZIENNE10
GROSZY

MASZE ABC

Odrobić
stracone lata

Sytuacja gospodarcza świata ulega od pewnego czasu wyraźnej poprawie. Z wzrostu wskaźników produkcji w rozmaitych krajach przemysłowych, zwiększenia zatrudnienia, zmniejszenia liczby bezrobotnych, widać coraz wyraźniej, że szereg krajów i narodów wychodzi z przewlekłego kryzysu i dąży ku lepszemu jutru.

W podobny sposób ocenia położenie instytut badania koniunktury gospodarczych i cen, którego biuletyny przeniknięte są dużą dozą optymizmu.

Gospodarstwo światowe ożywia się coraz bardziej. Szereg państw osiąga wysokie liczby obrotów i produkcji, przekraczające poziom dobrej koniunktury w latach 1927—1929. Inne kraje stopniowo się do tego poziomu zbliżają. Zapasy surowców, nagromadzone w latach 1929—1931, znakomicie się zmniejszyły. Obroty międzynarodowe, mimo najrozmaitszych ograniczeń i barier celnych, powoli rosną ilościowo.

Ustal spadek cen i mamy już obecnie raczej do czynienia z tendencją ich wzrostu. Produkcja w poszczególnych krajach wzrasta. Zwiększyła się w ostatnim kwartale produkcja Stanów Zjednoczonych, do niebywałego dotąd poziomu wzrosła produkcja w Anglii, wzrost produkcji we Francji trwa nadal.

W tym samym czasie w Polsce nastąpiła też pewna poprawa. Tem po wzroście produkcji i obrotów zwiększyło się i u nas. Szereg rządzeń dewizowych wydał rezultat dodatni dla naszego bilansu płatniczego, zmniejszyła się tezauryzacja, czyli lokowanie pieniędzy „w pończochach”.

Kapitały zaczęły lokować się w zapasach i inwestycjach. Daje to zauważyć się przedewszystkiem w budownictwie, które przekroczyło poziom z 1931 r. Wzrosły też inwestycje maszynowe, które są o kilkanaście procent większe teraz niż przed rokiem.

Produkcja przemysłowa w Polsce wzrosła również, osiągając już prawie poziom z 1931 r. Przemysł mineralny, metalowy, hutnictwo żelazne wykazuje wzrost produkcji o przeszło 11 proc.

Można również u nas stwierdzić wzrost spożycia w miastach, w których powiększyła się liczba zatrudnionych robotników. Wskaźnik spożycia miejskiego wykazuje wzrost o 6 proc. od najniższego punktu. Ze względu na przyrost ludności spożycie na głowę ludności nie jest jednak tak wielkie. Spożycie na wsi, które w roku ubiegłym po raz pierwszy uległo zwiększeniu, pozostało bez zmian.

W tym stanie rzeczy można więc tę sytuację uznać, jeśli nie za pomyślną, to w każdym bądź razie za pomyślniejszą w stosunku do tego, co było w Polsce przez szereg lat ostatnie, gdy wszystkie dziedziny życia gospodarczego opanowane były przez marazm i rozkład i gdy nie widziało się żadnej myśli wśród sfer decydujących, aby ten stan rozpaczliwy poprawić.

Jeśli jednak sytuacja nasza jest pomyślniejsza w stosunku do tego, co było u nas przed rokiem, — to nie można uznać jej za dobrą w stosunku do tego, co się dzieje w innych krajach. O ile inne kraje osiągnęły wysokie obroty i produkcję, iż przekraczają one poziom najlepszej koniunktury, albo też zbliżają się do tego poziomu, o tyle my tkwimy jeszcze na poziomie daleko niższym, bo

W dniu 6 września
Wyjazd gen. Rydza-Smigłego
na wielkie manewry do Francji

Doroczne wielkie manewry francuskie, na które zaproszony został Generalny Inspektor Sił Zbrojnych gen. Smigły-Rydz rozpoczną się w dniu 6 września. Manewry odbywać się będą pod znakiem motoryzacji sił obronnych Francji i trwać będą do 14 września.

Na pierwszą część manewrów, które trwać będą od 6 do 10 września składać się będą ćwiczenia wielkich mas piechoty pod dowództwem gen. Mittelhausera. Wezmą w nich udział część korpusu 15-go, dwie dywizje piechoty i 31-sza dywizja piechoty. W skład grupy wejdą również liczne grupy zmotoryzowane artylerji, kawalerji, czołgów i lotnictwa. Grupa powyższa będzie miała za przeciwnika 15 korpus piechoty.

Druga część ćwiczeń, która odbędzie się natychmiast po ukończeniu pierwszej, obejmować będzie specjalne przestudjowanie współdziałania lotnictwa z najnowszymi rodzajami broni technicznej. Lotnictwo ma być użyte nie tylko jako broń zaczepna i wywiadowcza, lecz również jako broń osłonowa i środek transportu.

Na manewry te, oprócz gen. Rydza-Smigłego, spodziewany jest przyjazd kilku zagranicznych misyj wojskowych. Data wyjazdu i syj wojskowych. Lista osób, które towarzyszyć mają gen. Rydza-Smigłemu nie jest dotychczas znana. Wyjazd z Warszawy gen. Rydza-Smigłego nastąpić ma w dniu 6 września, drogą na Wiedeń.

PRASA WIEDENSKA
O WIZYCIE GEN. GAMELIN
WIEDEN, 19. 8. Powrót gen.

Gamelin z Polski przez Wiedeń do Paryża, daje prasie tutejszej sposobność do omówienia przebiegu i wyniku jego wizyty warszawskiej. Ciekawe uwagi na ten temat ogłosił „Neues Wiener Tageblatt” w długim telegramie z Warszawy:

„General Gamelin zbadał system twierdz i lotnictwo polskie, opuścił Polskę. Przypuszcza się, że decyzja w poruszonych w Warszawie sprawach zapadnie w czasie rewizyty generała Rydza-Smigłego w Paryżu”. „Neues Wiener Tageblatt” dochodzi do wniosku, że gen. Gamelin domagał się wyjaśnienia stosunku Polski do Czechosłowacji i Rosji na wypadek zbrojnego zatargu w Europie.

Zdaniem „Neues Wiener Tageblatt” będzie to może ostatnia sposobność do ustalenia stanowiska Polski wobec przeciwnictwa między Europą środkową a zachodnią.

Interwencja Zw. Dziennikarzy
U p. premiera Składkowskiego
Sprawa red. Stpiczyńskiego przekazana sądowi dziennikarskiemu

Wobec ogłoszonego za pośrednictwem PAT-a oświadczenia p. prezesa Rady Ministrów, dotyczącego stosunku rządu do prasy, wydział wykonawczy Z. D. R.

PAT donosi: P. minister W. R. i O. P. prof. Świątosławski zwolnili z obowiązków kuratora okręgu szkolnego warszawskiego p. Ignacego Pytlakowskiego i równocześnie zamianował kierownikiem tego okręgu p. Wiktora Ambroziewicza, dyrektora państwowego gimnazjum im. Stefana Batorego w Warszawie.

Kurator Pytlakowski był na terenie Warszawy wszechpotężnym reprezentantem polityki oświatowej, wprowadzonej przez b. ministra WR. i OP. Jędrzejewicza.

Nauczycielstwo Warszawy nie zapomni rządów p. Pytlakowskiego, który zarzucał szkolnictwu olbrzymią ilością okólników i zaznaczył się m. in. gorliwą opieką nad „Strażą Przednią”.

P. na specjalnym posiedzeniu w dniu 19 b. m., stwierdziwszy, że zadaniem i stałym dążeniem Z. D. R. P. jest zarówno ochrona wolności prasy, jak i walka z na

dużymaniem drukowanego słowa, postanowił zgłosić się na posłuchanie do p. prezesa Rady Ministrów, gen. Felicjana Sławy-Składkowskiego, celem omówienia właściwych środków realizacji powyższych założeń.

Wydział Wykonawczy Z. D. R. P. na posiedzeniu w dniu 19 b. m. zajął się artykułem red. W. Stpiczyńskiego p. t. „Pourlopowe refleksje”, zamieszczonym w numerze 229 „Kurjera Porannego” i zawierającym zarzuty niezgodne z istotnym stanem rzeczy, a krzywdzące ogół dziennikarstwa polskiego i jego organizację.

Odpierając z oburzeniem te zarzuty, wydział wykonawczy uchwalił zwrócić się do Syndykatu Dziennikarzy Warszawskich, którego członkiem jest red. W. Stpiczyński, z wezwaniem do przekazania powyższej sprawy Sądowi Dziennikarskiemu S. D. W.

Narady

u p. Prezydenta R. P.

Pan Prezydent Rzeczypospolitej przyjął Generalnego Inspektora Sił Zbrojnych gen. Rydza-Smigłego.

P. Prezydent Rzplitej przyjął wczoraj w Spale p. ministra Spraw Zagranicznych Józefa Becka.

Przymusowa praca
dla dziewcząt niemieckich

BERLIN, 18.8. W najbliższym czasie zostanie w Niemczech ogłoszona ustawa o przymusowej służbie pracy dla młodych dziewcząt.

Groźny wybuch benzyny
przy ul. Szkolnej

Wczoraj około godziny 10-ej w mieszkaniu Anny Flaszynskiej, w domu Nr. 1 przy ul. Szkolnej, na pierwszym piętrze wydarzył się tragiczny wypadek. Oto córka Flaszynskiej, Zofia, lat 25, studentka U. J. P., zamierzała wyprać ręce kawiczki skórkowe. Nalała więc do miski benzyny i poleciała służącą, by ta zapaliła maszynkę gazową i zagrzała wedy. Służąca, Stanisława Głogłoz, lat 24, zapaliła gaz i weszła do pokoju, pozostawiając otwarte drzwi. Wskutek tego powstał przeciąg i płomień gazu zapalił benzynę, która wybuchła.

Momentalnie stanęły w płomieniach firanki w oknie i zapaliła się sukienka na Flaszynskiej. Na ratunek rzuciła się obecna w mieszkaniu babka Flaszynskiej, 94-letnia Franciszka Orłowska, która, ratując wnuczkę, uległa oparzeniom obu rąk. Na Flaszynskiej z trudem ugazono płonące ubranie. W międzyczasie pożar objął całe mieszkanie.

Na miejsce przybyła straż ogniowa w sile 2 oddziałów (II i III) oraz dwie karetki pogotowia ra-

tunkowego. Lekarz stwierdził u Flaszynskiej poparzenie całego ciała i przewiózł ją w stanie b. ciężkim do szpitala Dziec. Jezus. Orłowską po opatrunku pozostawiono na miejscu. W mieszkaniu wybuchł gaz i rozerwał gazomierz i przewody. Strażacy z trudem pożar ugasil. Spłonęło całkowicie urządzenie kuchni i częściowo umebłowanie w pokojach.

Nagrody
dla policjantów

Krzyżem Zasługi za dzielność odznaczony został aspirant P. P. Jan Pasierski, kierownik II Komisariatu we Lwowie. Odznaczony brąz udział w akcji władz bezpieczeństwa w czasie zajść na terenie pow. Przeworskiego, wynikłych na tle strajku rolnego. Podczas najścia tłumy na folwark Akademii Umiejętności w Krzeczuwicach, Pasierski został dwukrotnie ranny, lecz mimo to wytrwał na stanowisku.

W związku z inspekcją p. premiera Składkowskiego w Łowiczu otrzymał nagrodę pieniężną w kwocie 50 zł. post. P. P. Jan Grotek, który wykazał szczególną gorliwość w pełnieniu obowiązków służbowych.

Bomby angielskie
rzucają na powstańców wojska rządowe

SEWILLA, 19.8. Gen. Queipo de Llano donosi przez radio, że bomby zrzucone przez wojska rządowe w Ronta są pochodzenia angielskiego. Dalej generał mówił:

„Towarzystwo telegraficzne brytyjskie odcieło komunikację wysp Kanaryjskich z Europą, uwalniając nas za buntowników. Bóg da, że pewnego dnia odpłacimy się za to”.

ZNACZENIE CARTAGENY

PARYŻ, 19.8. Dzienniki paryskie, omawiając przyłączenie się załogi Cartageny do powstania, podkreślają, że port ten posiada szczególne znaczenie militarne. Cartagena, Ferrol i Kadyks, są to trzy najważniejsze bazy morskie

na południowym wybrzeżu Hiszpanji. Znajdują się one wszystkie w rękach powstańców. Poza Cartagena, odległą zaledwie 50 km. od Murcia i 100 km. od Alicante, otoczona wysokimi wzgórzami i osłonięta nowoczesnymi fortami nadbrzeżnymi, uzbrojonymi w armaty Vickersa najnowsze go typu, jest silnym miejscem w równem.

Opanowanie Cartageny przez powstańców, oddało w ich ręce główną stocznice hiszpańskiej marynarki wojennej. Poza to w Cartagenie znajduje się największa hiszpańska fabryka prochu, a w odległym o 3 km. miasteczku La Union, jedna z większych kopalni ołowiu. W Los Alcazares, oddalonym również zaledwie o 3 km. od Cartageny, znajduje się jedyna hiszpańska morska baza lotnicza.

PARYŻ, 19.8. Według informacji z Madrytu w kołach rządowych panuje przekonanie, że zajęcie Cartageny przez powstańców, przesądza zasadniczo kwestję posiadania wybrzeża na odcinku Alicante — Almeria.

ODDZIAŁY OCHOTNICZE
W BADAJOZ

PARYŻ, 19.8. Z Lizbony donoszą, że zdobyte przez powstańców miasto Badajoz, zamienione zostało na wielki obóz wojskowy. Ulicami miasta przeciągają liczne oddziały żołnierzy oraz ochotników w cywilnych ubraniach, których jedyną oznaką przynależności do oddziałów powstańczych jest biała opaska na ramieniu. Wśród ochotników widać licznych robotników w niebieskich bluzach z oznakami powstańców.

WALKA O IRUN

PARYŻ, 19.8. Donoszą z Hendaye: Dziś od świtu powstańcy wznowili ofensywę na Irun. W ciągu nocy oddziały powstańcze okrążyły Behobie i rozlokowały się w wąwozie. Kanonada trwa bez przerwy. Kobiety i dzieci gromadzą się na granicy z zamiarem przekroczenia jej, gdyby powstańcy wtargnęli do miasta.

Bitwa, która tu rozegra się, będzie bardzo zacięta. Oddziały milicji ludowej są zdecydowane do walki aż do ostateczności, a jak

Proces studentów

Dziś znajdzie się na wokandzie Sądu Okręgowego w Warszawie seria spraw studenckich, wynikłych na tle ulicznych wystąpień antysemitów na ul. Ś-to Krzyńskiej w okresie zajść na wyższych uczelniach wiosną r. b.

Represje w Gdańsku
Aresztowanie wybitnego członka opozycji

GDANSK, 19. 8. Proklamowany przez partię hitlerowską na czas trwania Olimpiady w Berlinie pokój wewnętrzny t. zw. „Burgfrieden” zakończył się już na obszarze wolnego miasta Gdańska.

Z polecenia senatu został przez policję polityczną uwięziony i osadzony w areszcie ochronnym wybitny członek opozycyjnej partji niemiecko - narodowej, adwokat Friedrich. Aresztowanie nastąpiło z tego powodu, że po wieszeniu organu partji niemieck-

ko - narodowej „Danziger Ztg” adwokat Friedrich wniósł skargę na ręce Wysokiego Komisarza Ligi Narodów Lestera.

Uwięzienie Friedricha uważane jest w Gdańsku za początek nowych represji i prześladowań opozycji przez władze hitlerowskie.

W Gdańsku zwróciło uwagę, że władze senackie wymówiły od 1 października mieszkańca wszystkim lokatorom wielkiego gmachu, w którym dawniej mieszcili się koszarzy armji niemieckiej.

Fortyfikacje niemieckie
na granicy Francji

WIEDEN, 19.8. Niemiecka prasa emigracyjna przynosi nowe sensacyjne szczegóły o budowie przez Niemcy fortyfikacji i umoc-

nień polowych na pograniczu z Francją. W okolicach Wupperthal przeprowadzane są wielkie roboty ziemne, związane z budową fortyfikacji.

W miejscowości tej budowane są nadto wielkie koszary, około 600 robotników zatrudnionych jest przy budowie. Robotników tych osadzono w barakach każąc im płacić po 50 fenigów za nocleg i po 20 fenigów za litr kawy. Nocleg odbywa się na workach z piaskiem, co wywołuje niezadowolenie robotników.

Fabryki metalurgiczne w Wupperthal - Barmen, produkujące wielkie pociski armatnie, pracują na 3 zmiany. Robotnicy zatrudnieni w tych fabrykach pozostają pod specjalną kontrolą.

W. B.